

مشارکت بیشتر زنان در صنعت، بهره‌وری را بالا می‌برد

محققان در یک پژوهش جدید، به بررسی تأثیر ترکیب جنسیتی نیروی کار بر بهره‌وری صنایع کارخانه‌ای ایران پرداخته و نتایج جالب توجهی در خصوص حضور بیشتر زنان در این بخش گرفته‌اند.

یکی از مهم‌ترین معیارها جهت سنجش درجه توسعه‌یافتگی یک کشور، میزان اهمیت و اعتبار زنان در آن کشور است. امروزه، زنان بیش از هر زمان دیگری تحصیل‌کرده و در بازار کار مشارکت دارند و آگاهی بیشتری در مورد اهمیت برابری جنسیتی و استفاده از توانایی‌های بالقوه زنان جهت ارتقای بهره‌وری و رشد اقتصادی وجود دارد. اصلاح نابرابری‌های جنسیتی، دارای مزایای اقتصادی قابل توجهی است و ابزاری حیاتی برای دستیابی به رشد اقتصادی گسترده و عدالت اجتماعی به حساب می‌آید.

طبق اطلاعات ارائه‌شده توسط پژوهشگران، مؤسسه اروپایی برابری جنسیتی یا EIGE برآورد کرده است که گسترش برابری جنسیتی در اتحادیه اروپا تا سال ۲۰۵۰، حدود ۱۰.۵ میلیون شغل اضافی ایجاد می‌کند و منجر به افزایش سرانه تولید ناخالص داخلی به میزان ۶.۱ تا ۹.۶ درصد شده و در مجموع حدود ۳ میلیون یورو به اقتصاد اتحادیه اروپا اضافه می‌کند. این مؤسسه پیش‌بینی می‌کند که حدود ۷۰ درصد از این مشاغل را زنان به خود اختصاص خواهند داد و این امر به‌ویژه برای کاهش فقر، که در میان زنان به دلیل نرخ پایین اشتغال و چشمانداز کمتر حقوق و دستمزد شیوع بیشتری دارد، حائز اهمیت است.

در همین رابطه، یک پژوهش علمی توسط محققان دانشگاه پیام نور تهران انجام شده است که در آن تأثیر ترکیب جنسیتی نیروی کار بر بهره‌وری صنایع کارخانه‌ای ایران به صورت علمی ارزیابی شده است.

آن‌ها برای این منظور، ضمن استفاده از داده‌های کدهای چهاررقمی طرح جامع آمارگیری، از کارگاه‌های بالاتر از ۱۰ نفر شاغل استفاده کرده‌اند.

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد اگرچه افزایش برابری جنسیتی در بین کارکنان بخش‌های اداری-مالی، بهره‌وری را افزایش می‌دهد، اما رابطه بهره‌وری و سهم اشتغال کارکنان زن ماهر و غیر ماهر در سطوح پایین

توزیع اشتغال، منفی و در سطوح بالای این توزیع مثبت است.

به گفته احمد لطفی، محقق گروه اقتصاد دانشگاه پیام نور تهران و همکارانش، «افزایش مشارکت زنان در صنایع سبک بهره‌وری را بهبود می‌بخشد. علاوه بر این، بر اساس یافته‌های ما، در شرکت‌های کوچک، برابری جنسیتی در بین کارکنان ماهر و در شرکت‌های بزرگ، برابری جنسیتی در بین کارگران غیرماهر موجب افزایش بهره‌وری می‌شود».

آن‌ها می‌افزایند: «زنان و مردان از نظر فیزیکی و بیولوژیکی تفاوت داشته و معمولاً کارهای سبک به زنان و مشاغلی که از نظر جسمی پرمشقت هستند به مردان محول می‌شوند. با توجه به نتایج ما مبنی بر تأثیر مثبت زنان بر بهره‌وری در صنایع سبک، اشتغال زنان متناسب با ویژگی‌های خاص شرکت و اجرای برنامه‌های آموزشی و مهارت‌افزایی در مشاغل مرتبط با مهارت آنان، می‌تواند مزایای قابل توجهی را برای شرکت‌ها به همراه داشته باشد».

بر این اساس، با توجه به سهم نسبتاً کم ۲۲ درصدی میانگین زنان در واحدهای اداری-مالی بخش صنعت، سیاست افزایش نسبت تعداد مدیران و کارکنان دارای سمت در بخش اداری-مالی شرکت می‌تواند تبعیض آماری اشتغال را معکوس کرده و تخصیص بهتر استعدادها را به شغل مرتبط با مهارت آنان را موجب شود. علاوه بر این، انجام استراتژی فوق می‌تواند دستمزد زنان را متناسب با بهره‌وری واقعی آن‌ها افزایش دهد.

این یافته‌های پژوهشی در فصل‌نامه «پژوهش‌ها و سیاست‌های اقتصادی» متعلق به وزارت امور اقتصادی و دارایی ایران منتشر شده‌اند.